

ישיבה ב-15 בחודש, שבה הוטל על ה- פלאנגות להיכנס למחנות, על פרטי הטופל באוכלוסיה האזרחית!

האם בגין ידע?

את התשובות המזורזות ביותר של שרון באה, כשנשאל על ידי השופט ברק אם ראש-הממשלה ידע על הכנסת הפלאנגות לשאתילא ולצברה. תחילה ניסה שרון להשיב, כדרכו, תשובה סתומה וכוזרית. אך כאשר ברק, כחוקר מנסה, חזר על השאלה בצורה הרשמית, השיב שרון: "לפי מיטב ידיעתי, לא".

עד כה היה קיים בציבור הרחב הברור כי בגין היה בסוד העניין, והיה שותף להחלטה עם קבלתה. הוועדה כוודאי תתייחס, בהמשך פעולתה, לשאלה זו.

הממשלה זומנה באותו יום גורלי, ה-16 בחודש, יום כניסת הפלאנגות למחנות. הישיבה נערכה בשעה 7.30 בערב, בערך בשעה שהפלאנגות נכנסו למחנות.

בישיבה זו דיבר השר דויד לוי (ויבורד על כך) על האפשרות של סבתו. הוא גם חזר מראש כי כל העולם יאשים בטבח כזה את ישראל.

לוי אינו מומחה לענייני חוץ וביטחון. אבל הוא הצטיין באומץ לב, ואמר במה מלא דבר שבלי ספק גם שרים אחרים חשבו עליו. אך נצרו אותו בלבם.

השופט ברק עמד על חשיבותה המכרעת של נקודה זו. "האם (השר לוי) לא הדליף קה אצלכם גורה אדומה?"

תשובתו האופיינית של שרון: "השר לוי לא הסתייג מהפעולה. איש לא הסתייג ממנה".

אין זו תשובה כלל. השאלה לא היתה אם לוי הסתייג, אלא אם אזהרתו לא הדר ליקה גורה אדומה.

אם לוי חשב על אפשרות סבה, היתכן כי שרון, איתן האמיר דרורי לא חשבו על כך? ואחרי שקוי אמר את הדברים כשה מלא, ה"יתכן כי זה נשכח בו במקום?"

כדרכם של אנשים כמוהו, הסתבך שרון מיד:

ברק: "האם דבריו של השר לוי לא היו צריכים לעורר הזרות מיוחדת לגבי מה שעולל להתרחש?"

שרון: "ננקטו צעדי הזרות מעבר למה שאני מכיר בפעולות דומות".

ברק: "למה?"

מתעוררות כאן שאלות רבות. למשל:

- היכן היה מנחם בגין, כאשר הת-זלו חילופי-דברים אלה בישיבת המ-שלה, בעצם הרעגים שבהם החל הטבח?
- אם בגין לא שמע את הדברים שנאמרו בנוכחותו - האם הוא מסוגל בכלל לתפקד?

אם בגין שמע אותם, מה עשה כדי לוודא שאזהרת השר לוי לא תת-אמת?

איך אפשר לטעון כי "בגין לא ידע" כאשר ברור כי הוא בעצמו ניהל את הישיבה שבה הועלתה האפשרות של טבח?

מה הם "צעדי הזהירות המיר-חיים" שנקטו, לדברי שרון?

האם הם כללו אמצעים למעקב אחרי המתרחש במחנות, באמצעות חיל-התל או אמצעים אחרים?

יך עמדו צעדים אלה - אם אכן יזו - במיבחן, כאשר נערך ה-

איך מתיישבת הודעה זו עם טענת שרון, איתן ודרורי כי לא שמעו דבר ולא ראו דבר במשך כל שעות הטבח?

מי ידע מה?

וכן שבמרכז החקירה עומדת שאלת העיתוי. מתי הוחלט מה? מתי נודע מה למי? מתי הודיע מי למי מה?

רון בן-ישי גילה ברבים שהודיע לשרון על הטבח בערב ראש-השנה, בשעה 11.30 בלילה. לכן אי-אפשר היה עוד להכחיש ששרון ידע. מה גם ששרון אמר לבן-ישי, באותה שיחה, כי כבר שמע על כך קודם לכן.

איך שמעו שרון: "סמוך לשעה 9 בערב התקשר אלי הרמטכ"ל מביתו לביתו, ואמר לי שהוא חזר מביירות זה עתה, וכי במהלך פעולות הפלאנגות במחנות הם פגעו באוכלוסיה האזרחית". וכאן באה ההתבטאות של ש.ג.ג. "הרמטכ"ל אמר לשרון כי עוד בצהריים התערב אלוף

פיקוד הצפון, והפסיק את פעולות הפלאנגות.

זה מעורר שאלות קשות ביותר:

- מתי נודע דבר הטבח לרמטכ"ל?
- אם ננקטו פעולות בצהריים, האם ידע הרמטכ"ל על הטבח עוד לפני-הצה-ריים?

מדוע לא התקשר מיד עם שרון מביירות. בדרכי-הקשר הקיימות לעניי-נים דחופים?

מדוע החליט הרמטכ"ל לחזור קודם-כל הביתה, ולטלפן רק משם ל-ביתו של שרון?

כמה שעות בוזבו ביגול החלטה זו - שעות שבהן היה הטבח בעיצומו?

מה נובע מזה לגבי יחסו של הרמטכ"ל לטבח, אחרי שכבר ידע כי הפלאנגות "הגוימו" ופגעו באוכלוסיה "מעבר לצפוי"?

אבל הדברים התמהים בין שרון, איתן

שביגוללה החליט לטוס לביירות, ולא סיפר לשרון במה העניין?

היתכן כי שרון נפגש עם ה-רמטכ"ל בשרה-התעופה ולא התעניין כלל לדעת מדוע החליט הרמטכ"ל לטוס לפתע, בערב ראש-השנה?

היתכן כי עד שעה 9 בערב לא התעניין שר-הביטחון מה עושה הרמטכ"ל שלו בביירות?

היתכן כי הרמטכ"ל לא ימצא לנכון לדווח לשר-הביטחון, במשך כל שעות היום, על הידיעות הנוראות ש-קיבל עוד לפני טיסתו, וגם בזמן שהותו בביירות - ידיעות שהביאו אותו לקבל החלטות מרחיקות-לכת לגבי ה-פלאנגות?

היתכן כי ישמור ידיעות אלה בי-ליבו עד שובו לביתו בניחותא, ויטלפן רק אז לשר?

היתכן כי הרמטכ"ל, יחד עם אלוף-הפיקוד, יקבלו החלטות מדיניות

מוריס דרייפר הודיע לו על הטבח, טלפן שרון סוף-סוף לבגין. הוא לא מצא אותו בבית. כי ראש-הממשלה היה בבית-הכנסת.

בגין עצמו הודיע בשעתו כי שמע על הטבח לראשונה מפי הבר-ישי הבריטי, לפנות ערב.

כל זה מעורר שאלות. בין השאר:

- היתכן כי שר-הביטחון לא ימסור לראש-הממשלה על מאורע כה חמור כמו טבח המוני, מייד עם היוודע לו הדבר?
- היתכן כי ראש-הממשלה מצידו לא יטלפן לשר-הביטחון, אחרי שנודע לו על טבח בבית-חולים, ויסתפק בשיחה עם הרמטכ"ל?
- מניין שמע על כך בגין?
- האם אחרי שנודעה לו ידיעה כזאת הלך בגין לבית-הכנסת, כאילו לא קרה דבר?
- מדוע לא הוציא שרון את בגין מבית-הכנסת, באמצעות הקשר הקיים לשעת-חירום?

היתכן כי הרמטכ"ל לא ימצא לנכון לדווח לשר-הביטחון, במשך כל שעות היום, על הידיעות הנוראות ש-קיבל עוד לפני טיסתו, וגם בזמן שהותו בביירות - ידיעות שהביאו אותו לקבל החלטות מרחיקות-לכת לגבי ה-פלאנגות?

היתכן כי ישמור ידיעות אלה בי-ליבו עד שובו לביתו בניחותא, ויטלפן רק אז לשר?

היתכן כי הרמטכ"ל, יחד עם אלוף-הפיקוד, יקבלו החלטות מדיניות

הידיד הטוב

קאריקטורה של ז'ק אומן בשיקאגו טריבון. מלאך המוות יוצא משער שכירים בשרות ישראל הפכה נחלת הכלל בעולם המערבי.

דרוריו לא התחילו בערב. הם התחילו עוד לפני-הצהריים. מדברי שרון מתקבל הרשום כי הרמטכ"ל סם באותו יום לביירות כ-11.30 בשעה בבוקר, לפני הטיסה, נפגש הרמטכ"ל עם שרון בשרה-התעופה בת-יאכבי (שרה-דוב).

מי לא ידע?

ה סיפור נעשה תמה יותר ויותר, ככל שהדברים מגיעים לדרג גבוה ביותר.

לפי דבריו, שמע שרון ב-9 בערב כי היתה פגיעה קשה באוכלוסיה האזרחית - מה שנקרא בלשון הרמטכ"ל "הגוימו" ונקרא בלשון בני-אדם טבח. כהן: "לא הודעת לראש-הממשלה על תוכן הדברים שמסר לך הרמטכ"ל?" שרון: "לא".

זה מרהיב. נערך טבח, יהיו לכך השלכות בינלאומיות כבירות, ו-שרה-הביטחון לא הודיע על כך לראש-הממשלה?

למחרת היום, בשבת, התקשר ראש-הממשלה עצמו עם הרמטכ"ל, בין 9-10 בבוקר, ושאל אותו לגבי מה שהתרחש בבית-החולים בביירות (שם נערך טבח). בצהריים, אחרי שמנכ"ל משרד-החוץ הודיע לשרון כי הידעוּמט האמריקאי

מדוע לא ביקש שרון ממישפת בגין למסור לו לפחות מסה שיטלפן לשר-הביטחון עם שובו מהתפילה?

האם היה מסר כזה, מדוע לא התקשר בגין עם שרון בשבוע?

האם יתכן ביכלל שכאשר כל ה-דברים האלה התרחשו סביבו, שמע בגין לראשונה על הטבח בדויד לפנות-ערב?

האם יכול אדם, שאינו מסוגל לתפקד במצב כה חמור, להמשיך ולכהן כראש ממשלת-ישראל?

אם לקבל את הדברים כפשוטם - קל וחומר אם אין מקבלים אותם כפשוטם - מצטיירת כאן תמונה מבהיקה של אטימות לב ומדח.

מאורעות מעטים בתולדות ישראל הטי-ביעו חותם כה עמוק על תודעת אזרחיה ועל מעמדה הבינלאומי כמו טבח זה. אך בזמן שזה קרה, שעה אחרי שעה, לא סבר איש מן המעורבים כי זהו עניין חשוב. התייחסו אליו כאל אירוע מישני.

האם היה מישהו מהם מתנהג כק אילו נהרגו - למשל - עשרה חיילי צה"ל בהיתקלות? בודאי ש-ש.ג.ג. תוך דקות היו מכשירי-הקשר מעבירים את העניין לדרגים ה-גבוהים ביותר. הרצח ההמוני הי-מחנות זכה ביחס שהיה מתאים לתקרית שבה נפצעו כמה חיילים.

לפי הידוע, מתקבלת התמונה הבאה: רון בן-ישי, כתב שדה, שמע על הטבח (החשך בעמוד 12)